RAADSVOORSTEL

Postregistratienummer	22.0010482

Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van het Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid 2022 - 2026
Sector	Bestuurs- en Organisatie ondersteuning
Portefeuillehouder	G.J. van den Hengel
Steller	S.H.M. de Boer

Inleiding

Op woensdag 21 juni' 2022 heeft Gemeente Opmeer van de Rekenkamer de volgende rapportage ontvangen van bureau Hoffmann: 'Opmeer - Rapportage voor bestuurlijk wederhoor 2.0'. Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van de onderzoeksvraag door de Rekenkamercommissie van gemeenten Medemblik en Opmeer. De hoofdvraag van het onderzoek was: 'Is de informatiebeveiliging bij de Gemeente Opmeer voldoende gewaarborgd?'

Vanuit het rapport 'Opmeer - rapportage voor bestuurlijk wederhoor 2.0', heeft het College op 5 juli 2022 vernomen dat de informatieveiligheid bij de Gemeente Opmeer onvoldoende is gewaarborgd. Op alle drie van de onderzoeksgebieden (organisatie en proces, mens en techniek) zien de onderzoekers risico's en onvoldoende risicogerichte maatregelen. Er is naar de Rekenkamer gereageerd middels schrijven: *''Door de Rekenkamer is gevraagd om op deze rapportage te voorzien van een bestuurlijk reactie. De rapportage 'Opmeer - rapportage voor bestuurlijk wederhoor 2.0', is naar waarheid opgemaakt, wat er staat beschreven zijn de juiste bevindingen op feiten gebaseerd. In onderstaande tabel vindt u onze reactie per aanbeveling. Onze eindconclusie is dat wij uw aanbevelingen overnemen."*

Op 5 juli 2022 is door het College ingestemd met en overnemen van de aanbevelingen aan de gemeenteraad, aan de gemeenteraad en het College. Eén van deze aanbevelingen betrof: *"Verzoek het College het informatieveiligheidsbeleid te herijken en daarbij te voldoen aan de verplichte BIO en stel dit beleid op basis daarvan als Raad vast. Herhaal dit elke raadsperiode en heb in dit beleid oog voor mens, organisatie en techniek."*

Op 10 mei 2022 is het vernieuwde Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid reeds vastgesteld door het College. Op aanbeveling van Hoffmann is het verzoek dit beleid ook vast te laten stellen door de Raad.

De hieronder beschreven strategische doelstellingen verduidelijken een welbepaald effect dat beoogd wordt. Het zijn algemene doelstellingen voor de middellange en lange termijn die een algemene richting aangeven die de organisatie wil uitgaan. Deze beschrijven de uiteindelijke resultaten of effecten die de organisatie beoogt.
De strategische doelen van het Informatiebeveiligingsbeleid zijn:
• Het managen van de informatiebeveiliging;
• Adequate bescherming van bedrijfsmiddelen;
• Het minimaliseren van risico's van menselijk gedrag;
• Het voorkomen van ongeautoriseerde (fysieke) toegang;
• Het beheersen van de toegang tot informatiesystemen;
• Het garanderen van betrouwbare en veilige informatievoorzieningen;
• Het waarborgen van veilige informatiesystemen;
• Het adequaat reageren op incidenten;
• Het beschermen van kritieke bedrijfsprocessen;
• Het beschermen en correct verwerken van persoonsgegevens van inwoners en medewerkers;
• Het waarborgen van de naleving van dit beleid.

Met de vaststelling van dit stuk werken wij dan als gemeente stapsgewijs verder aan het voldoen aan onze wettelijke BIO verplichting. Het Informatiebeveiligingsbeleid geldt voor alle processen van de gemeente en borgt daarmee de Informatievoorziening gedurende de gehele levenscyclus van informatiesystemen.

Beslispunten

1. Het Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid 2022 -2026 vast te stellen.

Beoogd effect

Een solide inrichting van informatiebeveiliging aan de voorkant voorkomt gedoe achteraf. Om deze solide inrichting te bereiken, is het noodzakelijk om op het gebied van informatieveiligheid te professionaliseren. Het huidige volwassenheidsniveau van informatiebeveiliging van gemeente Opmeer ligt op niveau 1. De ambitie is om eind 2025 volwassenheidsniveau 4 te bereiken. Zodra dat niveau bereikt is, heeft de organisatie informatieveiligheid geborgd binnen haar processen. Zij voldoet aan wet- en regelgeving en heeft voldoende kennis om proactief op ontwikkelingen te anticiperen. Zij weet haar risico's te verkleinen tot een acceptabel niveau in lijn met de ambities uit de strategische agenda. Het volwassenheidsniveau wordt jaarlijks geëvalueerd.

Argumenten

1.1 Compliant zijn aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid

Het strategisch gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid is opgesteld vanuit de norm eis 5.1.1 uit de BIO, deze stelt: er is een Informatiebeveiligingsbeleid opgesteld door de organisatie. Dit strategisch Informatiebeveiligingsbeleid sluit aan bij de visie van de gemeente om goed in verbinding te staan met inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners om optimale (digitale) dienstverlening te bieden. We werken met veilige digitale systemen en benutten de techniek verantwoord. Met behulp van data kunnen we leren en verbeteren. Zo streven we naar een steeds betere (digitale) dienstverlening.

1.2 Overnemen van de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek

Op 10 mei 2022 is het vernieuwde Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid reeds vastgesteld door het College. Op aanbeveling van Hoffmann is het verzoek dit beleid ook vast te laten stellen door de Raad. Middels vaststelling volgen wij de aanbeveling vanuit het Rekenkameronderzoek op.

Kanttekeningen

Voor sommige onderdelen van de BIO zijn wij afhankelijk van de samenwerking binnen het SSC DeSom.

Wettelijk kader

De Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) (verplicht gesteld per 1 januari 2019) is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Deze beleidsnota vloeit voort uit deze verplichtstelling.
De basis voor dit strategisch beleid is de NEN-ISO/IEC 27002:2017 en de daarvan afgeleide Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

De BIO-normering gaat over informatiebeveiliging, vanuit risico inschattingen (BIV-classificatie, wat staat voor beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid). Informatiebeveiliging is dan ook het proces van vaststellen van de vereiste beveiliging van informatiesystemen in termen van vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit alsmede het treffen, onderhouden en controleren van een samenhangend pakket van bijbehorende maatregelen.
De BIO beoogt zo de beveiliging van informatie(systemen) bij alle bestuurslagen en bestuursorganen van de overheid te bevorderen, zodat alle onderdelen erop kunnen vertrouwen dat onderling uitgewisselde gegevens, in lijn met wet- en regelgeving, passend beveiligd zijn. Het doel is continuïteit in de bedrijfsprocessen door waarborgen van juiste en tijdige informatie.

Financiën

Voor de uitvoering van dit stuk starten wij met het benutten van bestaande budgetten. Mochten er ontwikkelingen komen die meer budget vragen komen wij daar met een apart voorstel op terug.

Uitvoering

Op basis van dit stuk hebben wij diverse onderdelen van de BIO uitgewerkt, die ter besluitvorming aan het MT zijn aangeboden en mee worden genomen in de overige collegeadviezen. Jaarlijks rapporteren wij over de voortgang aan managementteam en college.

In 2022 wordt richting gegeven aan de implementatie BIO (uitwerken documentatie) en awareness voor gemeente Opmeer. 2022 tot en met 2025 staan in het teken van de ambitie om eind 2025 volwassenheidsniveau 4 te bereiken. Zodra dat niveau bereikt is, heeft de organisatie informatieveiligheid geborgd binnen haar processen. Zij voldoet aan wet- en regelgeving én heeft voldoende kennis om proactief op ontwikkelingen te anticiperen. Zij weet haar risico’s te verkleinen tot een acceptabel niveau in lijn met de ambities uit de strategische agenda.

Communicatie

Via onderstaande stappen is reeds gecommuniceerd (het beleid gedeeld middels presentatie):

- Managementteam
- Portefeuillehouder
- B&W
- Afdelingshoofden en coördinatoren
- Diverse vakspecialisten

Aanvullend organiseren wij een jaarlijks bewustwordingsprogramma over informatiebeveiliging om onze medewerkers hierop alert te houden.

Bijlagen

- Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid 2022-2026 (V1.6).

Het college van burgemeester en wethouders

Datum: 23 augustus 2022

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op de Baseline informatiebeveiliging Overheid, 5.1.1 Beleidsregels voor informatiebeveiliging;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 mei 2022 en 23 augustus 2022;

gelet op de behandeling in de Oordeelsvormende raadsvergadering van 15 september 2022;

besluit:

1. het Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid 2022 -2026 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 29 september 2022.

voorzitter
G.J. van den Hengel

griffier
L. Gijben